

Bilag 2.

Til Justitsministeriet!

Som det mulig vil være det høie Ministerium bekendt, eksisterer der i de sydligere Lande, bl. A. Tydskland og Schweiz et skarpt og omfattende Tilsyn med Salget af syge Kreaturer. Der kan formentlig heller ikke være Tvivl om, at et saadant Tilsyn er fuldt berettiget, og navnlig tro vi at vide, at Lægevidenskaben og dens Udøvere, Lægerne, i de senere Aar have faaet Diet aabent for, at Sygdomme ligesaavel kunne forplantes til den mennekelige Organisme igjennem mer eller mindre fordærvet Kjød, som igjennem f. Ex. fordærvet Drikkevand eller detslige.

I saa Henseende er Lovgivningen her i Danmark imidlertid — saavidt vi skjønne — endnu ikke fulgt med, idet hverken der er foreskrevet tilstrækkelig skarpe Straffe for Misligheder ved Salget af selvdøde eller syge Kreaturer, eller der endnu er institueret noget gjennemgaaende Tilsyn i saa Henseende. Den eneste Straffebestemmelse, vi kjende, er i Laugs-Artiklerne for Slagterne af 1683, hvorefter det under 100 Kroners Mulkt er forbudt os at falholde „nogen befængt eller selvdødt Kvæg“; men ligesom en saadan Mulkt i mangfoldige Tilfælde formentlig kan være snart for stor og snart for lille, saaledes se vi ikke nogen tilstrækkelig Grund til, at andre Medborgere ustraffet kunne selge endog meget fordærvede Kjødvarer uden at isalde Straf derfor.

Med Tilsynet i Henseende til Salget af Kjød stiller Forholdet sig imidlertid endnu uheldigere. Vel er det os bekendt, at Politimyndighederne og Distriktslægerne have et almindeligt Lovgivningspaabud til at tilse Eligt, og at Loldopsynet med Hensyn til Indførsel af Kjød fra fremmede Lande, har en lignende Orden; men ligesom en saadan Befaling formentlig ikke videre strengt overholdes, saaledes ligger det i Sagens Natur, at med den nuværende Organisation kan intet eller saa godt som intet gjennemgaaende Tilsyn iværksettes. I enkelte Byer f. Ex. Aarhus er der i de nyeste Sundhedsvedtægter paabudt en Kontrol med Næringsmidler (for Aarhus se Sundhedsvedtægt 13de August 1878, Kap. G. 1); men dels ere slige Bestemmelser saa langt fra gjennemførte i alle Byer, at det sikkest som bemærket kun undtagelsesvis er fket, og dels ere som bekendt for Landet Sundhedsvedtægter, Sundhedskommissioner og etc i en saa rudimentær Tilstand, at der selvsølgelig intet Tilsyn der kan være.

Efter vor Anskuelse foreligger der derfor en bydende Nødvendighed for, at Lovgivningsmagten træder til. Vi ere ikke blinde for, at der ved skærpende Bestemmelser, og navnlig et skarpt Tilsyn vilde voldes os en ikke ringe Uleilighed, og navnlig hvis Tilsynet blev etableret, som vi nedenfor tillade os at foreslaa, endog muligen en ikke ringe Beføstning. Naar vi imidlertid aabent træde op og erklære os villige til at finde os i de Indskrænkninger, som maatte foreskrives, sker det dels i Høielsen af, at vi handle i Samfundets Interesse i Almindelighed, og dels fordi vi ogsaa sætte Pris paa, at Standen i sin Helhed igjennem et skarpt Tilsyn faar den Lov paa sig, at der kun handles med sunde og ufordærvede Varer.

Vil Lovgivningsmagten træde energisk op i denne Materie, bør den foreskrive, at intet Kjød maa sælges, forinden det paa tilbørlig og betryggende Maade er synet. Saaledes som Forholdet hidtil har været, vide vi bestemt, at der har været Byer i Landet udenfor Kjøbenhavn, hvor der kan sælges flere Tusind Pund Kjød maanedlig af syge Kreaturer. Selv om man nu ogsaa turde antage, at mange Menneker uden vedvarende Skade kunne nyde deraf, saa kan der dog formentlig ikke være Spor af Tvivl om, at mangan Sygdom udbredes videre ad den Vej, og da det ligger i Sagens Natur, at Kjød af syge og selvdøde Kreaturer er billigere end andet Kjød, og fattige Folk i Almindelighed kjøbe det billigste, gjør man sandelig Armoden en daarlige Tjeneste ved at være lempelig i saa Henseende.

Vi tillade os derfor at forlene, at Danmark bør følge Exemplet fra fremmede Lande, forbyde Salget af alt Kjød, som ikke forinden er efterset, og da et saadant Eftersyn selvsølgelig ikkun kan ske igjennem offentlige Institutioner, ligeledes i Uighed med fremmede Lande, overalt i Danmark paabyde Indførselsen af offentlige Slagterhuse. Tilsynet i disse burde føres haade af en Veterinær og en Slagter. Med al Ugtelse for Veterinærernes Kundskaber tillade vi os dog at mene, at der mangan Gang efter Slagtningen kan findes Sygdomme hos Kreaturerne, som ikkun kunne ses af Slagtere, ikke af Veterinærer. Erfaringer igjennem Aarrækker have lært os dette.